— ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME

NR. 4 JULEN 1990 22. ÅRG.

TANKER I ADVENTSTID.

"Nå vandrer fra hver en verdens krok, i ånden frem
et uoverskuelig pilgrimstog mot Betlehem."

Ja, mon det?

Er det til Betlehems marker med sauer og gjetere, til stallen og krybben våre tanker vandrer i denne hektiske før-juls tid? Der den nye stjerna viste seg, og englesangen lød til hyrdene ved nattetid for snart 2000 år siden. Englene hadde en viktig beskjed fra Gud å formidle til menneskene - en opplysning som revolusjonerte hele tilværelsen for menneskeheten. Og denne beskjeden blir gjentatt utallige ganger - for utallige mennesker - år etter år.
Men ER det disse tingene du er opptatt av i dag? Nettopp nå holder du kanskje på med julerengjøring eller juleposten. Jeg har ei hel adresseliste som bare er i bruk hver jul. - Eller du holder kanskje på å fundere på hva i all verden du skal kjøpe til julegaver - dere har jo alt dere trenger - ungene også - og bestemor har ikke plass til en ting mer - verken på eller i skapene. Men julegaver må dere vel ha - det er jo kveldens høydepunkt. Er du inne i huset, sysler kanskje tankene med julematen. Har du sikret deg juletorsken? I beste fall kanskje julehummeren også? Hva med den store julemiddagen 1. juledag.
Julebaksten er alrede i boks - eller frys - hos mange. Bare ved tanken kan en fornemme den deilige duften av julebakkels. Du har vel iallfall 5 sorter, kanskje 8? Jeg kjenner noen som holder på 12. Og så er det julebrød, lefser, formkaker og kanskje marsipankake i tillegg.
For ikke å snakke om pålegget. Rullepølse, sylteflesk, lammelår og skinke, gome og edamer, sild og laks. En kan få vann i munnen bare en smaker på ordene. - Juleneket til småfuglene må du ikke glemme.
Og hvordan ordner du deg med juletre? Hvis du er så heldig å ha noen busker i egen skog, opplever du en helt spesiell stemning når du går der

og omhyggelig velger deg ut akkurat DET treet. Ja, selv om du må nøye deg med å være med en nabo eller venn i hans skau, så opplever du en egen glede ved å lete fram ditt eget juletre.

Om jeg skal i kirken i jula?
Ja, det hører nå med. Det gir en fin stemning å være i kirken juleaftens ettermiddag, høre juleevangeliet og de gamle kjente julesangene. Og så tar en kanskje litt dypere i lommeboka og gir en ekstra rød til Kirkens Nødhjelp eller Redd Barna. Da er det altså virkelig jul. Og en drar hjem og setter seg til julebordet og fryder seg i sitt vellevnet. Er det ikke sånn hos dere?
Ja, omtrent sånn er det i allfall hos oss. Har dere det anderledes?

Det er vanskelig å bryte tradisjoner og vaner, i hvertfall når det gjelder å forenkle og forsake noe. For hele vårt begjærlige ego koser seg i all denne ytre prakt og overflod. Jeg mener ikke det er galt å lage til fest, men la oss i allfall være så ærlige at vi innrømmer hvorfor vi gjør det. Er det ikke for å kose oss selv og våre nærmeste? Er det krybben og Frelseren som er i sentrum?
Tenk deg et festlig 70-års kalas med pyntet bord og deilig mat - men der gjestene helst så at jubilanten holdt seg unna, for gavene ønsket de å beholde selv, og jubilantens nærvær virket igrunnen bare hemmende på feiringen.
Leser du noen gang i bibelen?
Det står noen oppskrifter på å lage fest der. Du kan f.eks. se i Lukas 14, 12 - 14.
Likte du ikke de ordene noe særlig?
Ikke jeg heller. Men har du noen gang tenkt over hvordan verden ville ha vært om flere av oss hadde tatt den Boka på alvor.
Esaias 58, 6 - 10 f.eks.
Tenk over hvordan du ville ha opplevd det hvis hovedinnholdet i lørdagsavisen dagen før lillejulaften hadde vært omtrent følgende:
"Alle fiendligheter og krigshandlinger i verden er innstilt. Det vil ikke forekomme kriminelle handlinger i julen. Ingen barn vil sulte i julen, det er sørget for mat til alle. I år behøver ingen feire jul uten tak over hodet, alle har fått et sted å være".
Men vi er så FÅ kristne, det vi gjør og sier blir som dråper i havet, innvender du kanskje.
Det kan virke sånn, men kommer det <u>mange</u> nok dråper av friskt, rent vann kan selv et ødelagt hav få livet tilbake.
Og så - for å vende tilbake til vårt alltid nærværende ego; ved å følge Mesterens oppskrift, høster du selv velsignelse.
Altså blir du til hjelp og velsignelse for dine omgivelser samtidig som du selv får velsignelse, glede, fred og håp for framtida. For dersom du tar i mot Ham, gir han deg evig liv.
Om det virkelig fungerer sånn? Ja, er det ikke fantastisk? Det er bare så synd at det er så få som <u>oppdager</u> det, og da får du jo heller ikke <u>oppleve</u> det.

Men "finner du Ham i krybbens hø
som hyrder så, da eier du nok til
freidig å dø - og <u>leve på</u> .."

GOD JUL.

Hilsen
ivrig leser av
Skjernøyposten.

SKJERNÖYPOSTEN
- ORGAN FOR SKJERNÖYFOLK UTE OG HJEMME-

Redaktør: Sigurd Aalvik
Tlf. 043-68611
I redaksjonen: Håkon Karlsen, Georg Walvick og Norvald Jenssen.
Adr.: Skjernøy, 4500 Mandal.

Postgirokonto: 0802 5425368

Kontakt i USA:
Mrs. Elinor Kristiansen,
853 - 58 st.,
Brooklyn N.Y. 11220.

Abonnementspris pr. år kr. 35.-
USA $ 6.-

litt fiskeprat

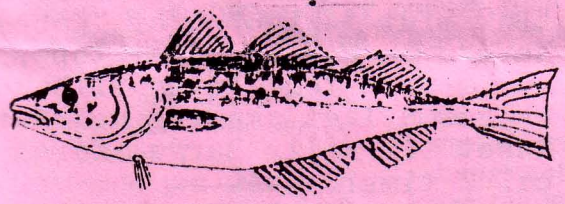

Vi har lagt en fin høst bak oss, med fint vær både på land og hav.

Først litt om hummerfisket som begynte 1. okt. med noe ruskevær den første uken, men siden har det vært godt vær for fiske. Men fangstene er ikke blitt de store, 1/3 til 1/4 hummer pr. teine første trekket. 44 stk. i 140 teiner var vel noe av det beste, og 2 hummer pr. teine under hele fisket i gjennomsnitt er jo ikke mye å bli rik av. Dette er jo bare en brøkdel av fangstene i 1950-årene og utover. Det blir ikke fisket så mye hummer fra hele øya i dag som en tomannsbåt fikk alene. De beste båtene var da oppe i over 1000 hummer på sesongen og av og til ble fangsten 1 hummer pr. teine første dagen. Men denne tiden ser ut til å være forbi for en stund, da det i år har vært mye mindre med småhummer enn i fjor. Krabben har overtatt hummerura, teinene har nesten vært fulle av dem. Rekorden er visst 69 stk. i en teine. Nesten alle er fulle av vann, og i skallskiftet, som de pleier å være på denne tiden av året.

Reketrålerne har med godværet vært mye på sjøen i høst, og fått fangster på opp til 1000 kg. i uka. Det ser også ut til at reken er blitt større nå, så avsetningen er blitt bedre og kvotene større.

Ellers har garnfisket etter kolmule tatt seg opp. Den er en dypvannsfisk som fiskes på 50 til over 100 favners dyp og blir opp til 6-8 kg. Da fåt fiskerne over 30 kr. kiloen for den. Denne fisken brukes helst til fiskemat for sykehus og sykehjem som diett-mat, da den har så kort og mykt fiskekjøtt.

Det er også en masse småsei, som er på grensen til minstemålet, mens det er mindre med den store seien, over kiloen. Også lyr er det lite av og torsk er det heller ikke tatt de store fangster av. Men mye av dette må krabba ta skylden for. Det er nesten umulig å sette garnene litt dypt, krabben tar fisken med en gang, det blir bare ryggbeinet igjen, og garna blir fulle av krabber. Fiskerne må nå sette garna tidlig på morgenen og begynne å trekke dem utpå formiddagen igjen, for å få beholde fisken hel.

Dette var litt om fisket nå i høst. Vi ønsker vel møtt igjen over nyttår.

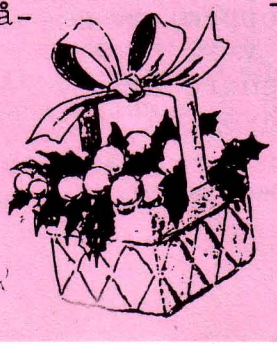

UNGDOMSFORENINGEN.

Vi nevner Ungdomsforeningen som har sitt årsmøte 5. des. hvor nytt styre og div. komiteer skal velges. Samtidig vil vi oppfordre unge og eldre til å møte sterkt opp og si sin mening hvis de skulle ha noe på hjertet. Styret stiller seg positivt til nye meninger og ideer. Videre blir det 3. tememøtet i høst den 12. des. v/Per Løvås, og "Vi synger julen inn", med grøtfest den 14. des. Julefesten er som tradisjonelt 28. des. hvor taler blir Knut Svein Dale. Søndagsskolens juletrefest blir 29. og taler her blir Ole Bjørn Reinertsen. Vi ønsker vel møtt til festene.

TUR I BERGESKAUEN.

Historielaget arrangerte en tur i Bergeskauen søndag 21 okt. Været var på sitt beste denne ettermiddagen og mange var møtt fram på denne vandringen. Reimert Berge var guide og han begynte først med å fortelle om Bergegårdene. Vi nevner at uthuset på hans gård, da det ble bygd i 1910, var det største i hele Halse kommune. Det er vel også den største gården på Skjernøy. Reimerts far, Berner, overtok den i 1927 og det var en av de gårdene som hadde hest fram mot siste krig.
Vi fulgte den gamle, fint steinsatte vegen opp til Øvre Berge. I fjellet ved veigrøften er årstallet 1878 og E.K. (Edvard Kristensen) hogd inn av han som lagde veien. Videre rett over hovedveien tok vi til venstre, hvor den gamle trasseen gikk før veien ble bygd. Der i bakken ligger en lang firkantet stein med flat topp. Denne steinen er kalt "Liksteinen". Opp på denne steinen ble kisten satt under hvilepause når båren ble transportert denne veien, på grunn av is og andre værforhold.
Videre går trasseen til venstre for Bendiks hus forbi murene av huset som tilhørte bruket i Bergsdalen. Trasseen deler seg her hvor en går ned ura til Bergsdalen og en går ned Helligdalen. Fra Bendiks gård gikk vi videre opp veien til Lille- og Storemyra, som ligger på toppen av Kjønneheia. Disse har vært dyrket helt opp til de senere år. Her stod også uteløa hvor nå tak og vegger var fjernet. Videre gikk turen ned mot de to reveurene som ligger rett nord for kjødna, hvor det er fanget mye rev av "bergegudan".
Vi gikk så om "Grauden", en myr som ble demmet opp om vinteren og brukt som skøyteis. Navnet kommer vel av at myra har ei øy i midten som ble kalt "Smørøyet" og så var det grauden rundt. Etter kaffepause gikk turen ned mot Steindalsmyra - som nesten var grodd igjen - og videre mot "Bak midt-i-skau" hvor "København", en hei med flat topp, ligger i nærheten. Veien tilbake følger nylagt skauveg ned forbi huset til Willy Berge. Turen tok ca. 2 timer. -------

Historielaget hadde også 4 medlemmer til et seminar på Evje, hvor temaet var "Siste verdenskrig" hvor det kom fram mange synspunkter. Ganske interessant.

KONTINGENTEN.

Tiden er inne til å minne om kontingenten for 1991. Dessverre finner vi oss nødsaget til å sette den opp til kr. 35.- og $ 6.-. Portoen gikk opp i vår og alt annet stiger også, så vi må nok gjøre det slik for å komme i balanse.
Innbetalingsblanketter vil bli vedlagt i dette nr. Vennligst ikke legg den vekk, men få den ekspedert før du glemmer det. Vi takker for raskt oppgjør.

Juleminne fra Ryvingen

Det så ut til å kunne bli en jul av de sjeldne det året. Klart og fint vær var det — og havblikk. Natt til juleaften sto jeg på balkongen til tårnet og så refleksene av blinkene fra Hanstholmen fyr i Danmark — så det var ingenting i veien med sikten.

Likevel var jeg glad for at noen av de som skulle komme allerede hadde innfunnet seg. Det var Bjørg — datter til fyrmester Johannessen — som kom fra sykepleieskolen i Drammen. Og det var Edvin Winje og hans bror Åsmund — den første fra Marinens radiotelegrafistskole og den andre fra Yrkesskolen i Mandal. Ingen var kommet til oss — og vi ventet heller ingen, men vi var som en stor familie alle vi som hørte hjemme på Ryvingen — og det at noen kom som hørte til der, var ensbetydende med at de kom hjem — hjem til alle!

Nå ventet vi bare på Marit og Paul og de to småjentene deres. Marit er tvillingsøster til Bjørg og født og oppvokset på Ryvingen, og mannen hennes hadde vært både M.B. og Rbt. på Ryvingen før han helt ga seg fisket i vold.

Om formiddagen skulle de komme, og jeg tror alle sammen var nede i havna for å ta imot dem i det fine været. For de to barna til Dyrstad — Betty og Kurt hadde besøket spesiell interesse. De var omtrent jevngamle med jentene til Paul og Marit. Gutten vår var noe eldre og følte seg egentlig noe trykket over plutselig å bli stilt overfor så mange jenter på en gang.

For oss også var Paul og Marits besøk denne gangen noe særlig. — Mangfoldige ganger hadde vi besøkt dem i deres hjem på Skjernøy — og alltid ble vi bevertet — og aldri fikk vi gjøre gjengjeld. For naturlig nok ble det til at fyrmesteren la beslag på dem når de var på besøk på Ryvingen.

Vår «merkelige» levemåte på julekvelden var det som gjorde «gjengjeldelsen» mulig. Den dagen er den eneste i året vi ikke spiser varm mat. En kan ete seg ihjel lell i jula — uten varm mat. Ja, ja, juleskikkene er så ymse — og sterkt tradisjonsbundne. På Sørlandet er det juletorsken — andre steder kan det være pinnekjøtt eller lutefisk, ja og svineribbe og risengraut. Og overalt tror folk at de ikke skal overleve hvis de ikke får akkurat sitt spesielle. Vi har kastet tradisjonene overbord. Muligens kom det av at jeg som Oslo-gutt kan styre min begeistring for pinnekjøtt og at kona som bergenserinne heller vil spise kald mat resten av sitt liv, enn lutefisk og graut på julekvelden. Jeg vet ikke, men jeg vet at vi i mange herrens år har levet av bare kald mat den ene dagen i året — og levet godt.

Det var således et digert bord som ventet gjestene våre da de kom akkurat til «middag» klokken 12. Sauer hadde vi på Ryvingen den gangen — og det er utrolig hvor mange delikatesser en kan få ut av en sau — rent bortsett altså fra pinnekjøtt. Hummer var det og noen andre av sjøens lekkerbiskener, ja også hodesylte da og noen andre gode saker fra vår venn grisen. Og alt sammen kaldt — det eneste som var varmt var konas nybakte rundstykker og horn. Og slikt bakverk bær være varmt — selv på julekvelden.

Langsomt og sindig og med lenge oppsamlet appetitt spiste vi oss gjennom bordets glieder fra hummeren til edameren. Og siden gikk vi på julebesøk til de andre. Drakk kaffe og smakte på julebaksten — ja og så vidt det var, på juleølet. Så prøvde vi på en julesang eller to og gang rundt de forskjellige juletrær. For juletrær hadde vi selvsagt alle sammen. Det hele var egentlig bare trening til den virkeligeg julefest — som skulle feires hos Johannessen om kvelden. Ungene var i fin form og hadde tinget på å få være oppe så lenge de ville — og det hadde de fått lov til.

Johannessen og Bjørg hadde vært travelt opptatt med å gjøre istand i fyrmesterboligen, mens vi toget rundt i besøk hos Dyrstad's og Winje's. Og på det lange bordet som var dekket i spisestuen manglet det såvisst ingenting. Og plass fikk vi alle sammen, enda vi var — ja la meg regne etter: 6 av Johannessen, 4 av Winje, 4 av Dyrstad og 3 av oss — 17 stykker med smått og stort. Litt av en familie — en lykkelig familie!

Men hvordan var det nå med appetitten? Å, jeg vet ikke, men likevel, det er utrolig hva en kan putte i seg på slik en julekveld. Ungene ble elleville ved synet av juletreet — for Johannessen hadde nå det største treet likevel, enda våre ikke var små de heller. Og ungene ville intet annet enn å gå rundt det. Og hvem kan nekte unger noe på en julekveld. Vi trengte vel også litt morsjon til å møte forspiselsen med. Så der gikk vi og sang en hel stund — og gjorde liksom unna de mere alvorlige og høytidelige sangene før vi ga oss bordet i vold.

Etter spisingen var det også slutt på alvoret. Under juletreet lå det en helt utrolig stabel med presanger — for alle hadde vi båret pakkene våre over til festen. Og nå ble det et lurveleven, og en papirhaug så diger at tilslutt viste ingen hva de hadde fått av hvem.

Nå må ingen tro at fyret fikk seile sin egen sjø den kvelden. Vi var jo likevel 5 fullbefarne mannfolk tilstede, som gjorde det som gjerast skulle. Og i vaktrommet var det pyntet med en liten busk og med juleroser og kristtorn. Mest til ære for fyrnissen forresten. Stakkars nissen — hvor er det vel blitt av ham? Siden Ryvingen ble tørnstasjon har han ikke gitt livstegn fra seg.

Men kvelden var på langt nær slutt. Riktignok gikk Johannessen tilkøys, for han skulle på vakt klokka fem på julemorran — og jeg kunne vel også trengt en blund, for jeg skulle ha hundevakta — men så var det det at appetitten var vekket pány og vi våkne mannfolk, ivrig støttet av fru Winje og Bjørg, slepte matvarer sammen fra alle leilighetene og rigget til alle tiders koldtbord hos oss, mens de øvrige kvinner fikk ungene brakt til ro.

Den eldste sønnen til Winje hadde vært i hotellbransjen før han ble radiotelegrafist — og var en glimrende hovmester. — Han forsynte alt folket, og anbefalte de forskjellige ting: — Prøv fru Dyrstad's kolde kam! Smak på min mors sprøstekte ribbe! — og en hel masse slikt

Fi/s. 7

HISTORISK INNSLAG FRA YTRE FARESTAD.

Våren 1990 skrev jeg, på vegne av Skjernøy Historielag, et brev til Alf Salvesen i Brooklyn N.Y. Jeg visste at Alf hadde en historie om sin oldefar Evert - og jeg fikk et hyggelig brev tilbake. Han skriver: Evert far født i 1777 og hans far het Gunnar. De bodde i Tuna på Ytre Farestad, der hvor Per Syvertsens hus nå ligger. Evert hadde 4 sønner; Gunnar, Aslak, Salve og Gabriel, og en datter som ble gift på Landøy.
I følge manuskriptet til Halse og Harkmark gårdshistorie brente huset i Tuna i 1814 og sønnene Gunnar og Aslak, 14 og 9 år gamle, brant inne.
Evert bygget så nytt hus nede i gården, der snuplassen for bussen nå er. Han bygget det i dobbelt høyde og lengde så det skulle få plass for begge hans sønner og deres familie.
Han ble da nærmeste nabo til min tip-oldefar Kristen Pedersen. Hans hus lå der Herbert Gundersens hus nå ligger. Begge hus kan ses på eldre foto av Ytre Farestad.
Både Evert og Kristen var loser og det var også hver av de 2 sønnene de hadde. Kjent for oss er Salve Evertsen, som fikk medalje for losdåd. Kristian Silvius Kristensen ble kjent da han druknet fra sin losbåt (10/9 1859) sammen med Johannes Salvesen (far til Silja i Skottehåla) etter at de hadde satt ombord los Willum i en bark som lå hardt an utenfor Ryvingen. Det er svært mange slektninger etter naboene Evert og Kristen, både på Skjernøya og i USA.
Alf forteller at hans far, Kristian Salvesen, kunne så vidt huske sin bestefar Evert, når han med sin vansirede hånd vugget sitt barnebarn, Andreas, i søvn. Everts hånd var et varig minne fra Napoleonskrigen da han som kanonskytter i den dansk/norske mariné i 1810 ble såret under et sjøslag. Han var ombord i en sjalup da de nede på danskekysten kom i kamp med en engelsk krysser. De hadde ingen sjanse til å stå seg mot den, så kapteinen satte skuta påå på en sandbanke så den ikke skulle synke. Under skuddvekslingen skulle Evert bære en mann som var såret,under dekk. En kule feiet mannen av ryggen på ham. Selv ble han bare såret i hånden og løp tilbake til sin kanon. Mannskapet holdt på å la den og Evert gav ordre om dobbelt ladning med krutt. Kapteinen kom til og spurte; "Hva er det du sikter på, min dreng?" "Jeg sikter på stormasten, herr kaptein" svarte Evert og fyrte av. Han traff masten som brakk og drog mye av riggen med seg. Krysseren kunne ikke lenger manøvrere og drev ned i le hvor den strandet ute av skuddvidde.
Evert var en kjent og markant skikkelse i sin tid. Alf sier at som gutt kunne han huske at folk snakket om "før eller etter Everts tid" når begivenheter ble fortalt og diskutert og skulle tidfestes.
Som los tok Evert engang inn en skute til Kristiansand S. Han var en bekjent av skipperen som hadde kjøpt en fin ny floss-hatt i Frankrike. Skipperens problem var å få den i land uten å betale toll. "Gi den til meg", sa Evert som satte den på hodet og spasserte opp bryggen. Det vagte oppsikt da losen kom anstigende i sjøstøvler og flosshatt. Han gikk rett forbi tollboden. En tolder kom løpende og sa han måtte stoppe. Han stoppet og så spørrende på tolderen. Denne fikk endelig stammet fram; "Det var svært så fin losen var i dag". "Ja", svarte Evert, "man kan ikke alltid gå som et skidde-best" og gikk videre opp i byen. I alminnelighet pleide Evert å gå med foret av sydvesten på hodet. Hans svar til tolderen ble et ordtak som gikk på folkemunne lenge.

løyseprat, så vi holdt på å gi oss ende over.

Og så sluttet høytiden — akkurat da den var på høydepunktet.

— — —

Siden sto jeg på gårdsplassen og kikket opp mot uendelighet en. Fyret kastet ingen stråler. Det bare blinket. Det var tørt og klart og gnistrende kaldt, og langt ute i horisonten blinket en søvnig lanterne til oss. En annenstyrmann og en tredjemaskinist var vel just gått på vakt med gutta sine. En liten lengsel dit ut grep meg. Men — nei, jeg misunte dem ikke. Pårny så jeg opp i vrimmelen over meg og tenkte gode tanker om samhold og kameratskap og kjærlighet. Ryvingen!

Men da jeg gikk opp i tårnet for å trekke, sprang nissen foran meg og spurte om det var mening skapt i å servere kold mat på julekvelden — og hva det skulle bety! Så da jeg kom ned igjen, gikk jeg inn og kokte en rikelig porsjon graut, med smørøye og det hele — så vi hadde nok både nissen og jeg.

Skal det være jul — så skal det være ordentlig jul!

Joh. Kr. Tolden .

Sakset fra et gammelt Fyrtidene.

Historisk innslag .. fra s. 6.

Alf viser til Skjernøyposten hvor folk fra Skjernøya som var krigsfanger i England under Napoleonskrigen etterlyses. Han forteller om "morbror Knut" fra Nedre Farestad som var fange. Knuts far het Hans og han var bror til Alfs mors mor, eller bestemor. Knut er nå kjent av de som samler opplysninger om krigsfanger.

Alf sender sine hilsener til folk som kjenner ham på Skjernøya og vi hilser tilbake og takker ham for bidrag til Skjernøyas historie.

Farestad, 19/3 1990.

K. Kristiansen

ORIENTERINGSMØTE PÅ GRENDEHUSET.

Den 13/11 ble det holdt et orienteringsmøte på grendehuset om "lokalplanlegging på Skjernøy". Arrangør; Mandal kommune. Møtet ble ledet av ordføreren i Mandal, men det var også folk fra planleggingsavdelingen i kommune og fylke, samt miljøvernlederen i Mandal. Det var en fantastisk oppslutning, så å si alle grunneiere og husstander, ca. 90 stk.

Det går ut på at Skjernøyfolk selv skal få anledning til å utarbeide og legge fram en plan om hvordan de ønsker utviklingen skal bli her på øya i årene fremover.

Som kjent er det nylig vedtatt en ny kommuneplan for Mandal - og for Skjernøyas vedkommende bygger den på reguleringsplanen av 1977. Den forutsetter en konsentrert bebyggelse i Farestadområdene, og det er det vel neppe noen her på øya som er interessert i. På den andre siden er det synd at ungdom som føler sterk tilknytning til øya ikke skal få lov til å bygge på sine foreldres grunn - noenlunne i samme omfang som har foregått på Vesterøya i en årrekke. Men det er altså kloakken som er den store bøygen og som det på en eller annen måte må finnes en løsning på.

Dette var bare et orienteringsmøte og det forelå ikke noen skriftlig melding om hva det gjaldt. Derfor blir det et nytt møte om ca. 3 uker, hvor slike opplysninger vil bli gitt.

Det eneste det ble stemt over var om folk var interessert i å gå videre med saken, og det var det overveldende flertall for.

Det ble også vedtatt at styret i Skjernøy Vel skulle fungere som valgkomite og velge en nemnd på 6 - 7 representanter som skulle arbeide videre med dette.

Det skal virkelig bli interessant å se hvordan dette vil utvilke seg. --------

En annen ting som var framme på orienteringsmøtet var "kulturlandskap". Mandal er valgt ut til en av prøvekommunene for kulturlandskap og der har de valgt Skjernøy til dette prøveprosjektet, hvis det blir godtatt. Det er bevilget en god del penger til dette og de første bør brukes innen 1991. Miljøvernleder Henrik Lund var til stede og sa hva han hadde tenkt å foreslå. Han nevnte friområdene Rosnes- og Ytre Farestadskauen og planer om å bygge noen brygger her og toaletter. Ja, i det hele gjøre det mer tilgjengelig for offentligheten. Opprusting av gjengrodde stier, restaurere gamle uteløer/sommerfjøs og kanskje særlig den gamle sjøbua som har stått i Bådevika. Han nevnte at landskapet har ligget slik i generasjoner og ville gjerne bevare det slik.
Han nevnte også at øya "gror ned" og lurte på å oppfordre folk til å ha flere sauer til å beite av utmarkene. Han nevnte også innkjøp av sauegjerder.
Ja, det var i det hele tatt mange spørsmål han var inne på.

SKAL DET VÆRE FLERE SAUER?

Kanskje vi til slutt skal fortsette temaet som Henrik Lund nevnte. Oppfordre folk til å ha flere sauer. Vi vet at Skjernøy er et av de greieste stedene i landet å ha sauer. Det er lite bryderi med det da de kan gå løse på øya om vinteren og slippes på holmene om sommeren. Det er vel heller de som ikke har sauer som har bryderiet, med å jage og gjerde, og en bunt netting er i alle fall ikke billig.
Saueholdet på Skjernøy har lange tradisjoner, og før var jo hele øya fellesbeite og skauen ble svidd av med visse mellomrom for at dyrene kunne få beite. Dette var en nødvendighet for at folk i det hele tatt kunne eksistere. Det gjaldt melk og kjøtt fra ku og sau og ull til klær.
Senere ble det utskifting og hver husstand fikk sitt eget beiteområde. Om ikke alle hadde kuer så hadde i allfall alle sauer. At sauene kan gå løse om vinteren er en gammel avtale som fortsatt gjelder. På grunn av beitet på holmene hadde hvert bruk et begrenset antall, kanskje 4-5 stk. Holmene ble også holdt i hevd med grøfting og gjødsling.
I dag er saueholdet bare hobby, og det er ikke mange bruk som har sauer, men sauetallet pr. saueeier er langt større. Dette kommer jo også av statlige tilskudd.
Vi lurer litt på dette med flere sauer. Da må vi rydde utmarkene for trær og kratt, og det må opp gjerder, ellers vil ikke sauene holde seg der. Men lykke til..

SMÅNYTT FRA ØYA

Vi har fått en ny tangart i skjærgården her på sørlandskysten. Det er en japansk tangart som kom til Nord-Europa for noen år siden med en østerstransport fra Østen, og har nå kommet drivende med strømmen og slått rot her hos oss. Den viste seg først i Skogsøysundet, men nå på ettersommeren har den også slått rot nede i Valvikstranda. Dette er en utrolig voksende og spredende tangart. Under gunstige forhold kan den vokse 4 cm. pr. døgn og bli opp til 6 m. lang, og spres fort over kyststrekninger med storm og strøm. Den har bare en stamme i bunnen, men en stor klase med stilklignende grener gjør at en plante kan dekke store områder. Den setter seg fast på stenbunn og småsten i sanden og det sies at den kan tette grunne sund og viker i løpet av kort tid, hvis den får vokse fritt. Men den kan kanskje også gjøre nytte for seg ved at småfisk kan gjemme seg i den, i stedet for i grasstangen som nå er borte. Det blir i alle fall spennende å se hvordan den utvikler seg. --

Skjernøy Historielag hadde samling på Dyrstad Skolehus 25. sept. hvor Per Pedersen var med og sang viser. Det var en koselig kveld hvor flere hadde gode historier å fortelle. Frammøtet var godt. --

Jo, det ble flere Skjernøyfolk som giftet seg i år.
Den 6/10 giftet Jan Harald Syvertsen, Y. Farestad seg med Anne Lans, Sør-Audnedal. Vielsen foregikk i Valle kirke (Vigeland). --

Samme dag giftet Jorun Pedersen, Farestad seg med Jan Otto Lønn, Mandal. Selv om Jorun har bodd i Mandal den senere tid, er hun jo gammel Skjernøy-jente. ---

Den 13/10 giftet Torstein Dyrstad seg med Erna Toft, Holum. Vielse i Holum kirke. -----
Vi gratulerer dem alle på det hjerteligste.
Vi synes det er fint at så mange unge gifter seg og stifter egne hjem. Det er jo det som bygger og bevarer vårt samfunn.
Men det er jo litt synd at det tapper øya for mye ungt friskt blod - de fleste av disse har nemlig bosatt seg andre steder. Men ikke alle, heldigvis. Jan Harald har overtatt huset til Henny Kristensen og har modernisert og fikset det opp. Han er nå blitt "sauebonde". Vi vil benytte anledningen til å ønske fru Anne velkommen til vår øy. Likeledes har Torstein overtatt sitt barndomshjem på Dyrstad, og vi vil også ønske fru Erna fra Holum velkommen til Skjernøy. --

Det har også vært noen forlovelser på øya i høst;
Per Jørgen Herstad, Farestad forlovet seg med Inger Lise Adriaenssens, Mandal.

Kurt Kristian Dyrstad forlovet seg med Toril Jaksland.

Og så har vi Bernt Ole Abrahamsen som har forlovet seg med Inger Johanne Finsland, Laudal.
Vi gratulerer alle hjerteligst. --

Skjernøypostens gode hjelpere.
Når Skjernøyposten "trykkes" og settes sammen hersker det liv og røre hjemme hos redaktøren. Men det er ikke bare "redaksjonsstaben" som er i sving. Vi har med oss noen av de helt unge, som bl.a. hjelper til med å legge sammen arkene til stifting, bretter og legger i konvolutter. Så arbeidet har gått mye raskere unna. Det har nok vært flere, men de som har vært mest trofaste i

det siste er nok Gunhild, Nina, Torunn og Rolf Christian.
Vi vil herved rette dem er hjertelig takk og håper de også i fremtiden vil være med å hjelpe. -

Vi må komme med en liten korreksjon til det bildet vi viste på forsiden i forrige nr. De korrekte navn på personene skal være: Fra v. Olga Olsen (g. Fredriksen) Tora Netland (søster til Karen Wilhelmsen), Tomally Tørressen (g. Christensen), Borghild Kristiansen (datter til "Fine-Kristian"), German Gabrielsen og Norvald Jenssen. --------

Som det har vært nevnt, har vi hatt en fin høst. Riktignok hadde vi noe ruskevær i oktober og kraftig med nedbør - ca. 270 mm., men det var mange fine dager også.

Og hvem snakket stygt om november? Ikke i år i alle fall. Vi hadde en uke med rene smeigeværet og selv om vi også har hatt kuling, har godværet dominert.
Og så er det et spørsmål om hvordan denne vinteren vil bli? Skal vi få nok en grønn vinter, eller blir det is og snø? Vi får se. Vi har faktisk hatt litt kulde og til og med en liten snøstorm, men det ble fort vasket vekk.

Men nå er det julen som nærer seg og om den blir grønn eller hvit er jo ikke det viktigste, men at vi har den rette innstilling til julens glade budskap.

Vi sier takk for i år og ønsker vel møtt når det grøvste av vinteren er unnagjort-

---